

Maade kunde bevares i alt Fald en Tid endnu, og de 18 landstingsvalgte blev den Form, man til sidst fandt. Det ærede Medlem hævdede, at selv bortset derfra havde jo Radikale og Socialdemokrater ikke vundet Flertal i Landstinget, de var kun 25 mod 29, og dette er selvfølgelig rigtigt nok. Men de 18, der er en noget midlertidig Virkning af den gamle privilegerede Valgret, svinder ved hvert Landstingsvalg og navnlig ved hver Landstingsopløsning, der foregaar. Forskellen paa 25 og 29 ved det sidste Landstingsvalg var ikke større, end den kan overvindes ved et Valg, særlig ved et Kampvalg.

Men i Øjeblikket har vi endnu en Blindtarm fra den gamle Tid, og det er den, der nu volder Betændelse. Og det er i Tillid dertil, at det ærede Medlem og hans Parti og de Konservative rejser den storpolitiske Konflikt i dette Øjeblik. De gør det, som det er udviklet af den højtærede Indenrigsminister, paa et Punkt, hvor de ved, at Forfatningen har overset at foreskrive Udveje til en øjeblikkelig Løsning. Det er Sagen. Man har ikke tænkt sig under Grundlovsforhandlingerne Muligheden af, at navnlig Venstre skulde misbruge den nye Forfatning paa samme Maade som den, hvorpaa Højre misbrugte den gamle Forfatning. Ellers havde man søgt en Udvej for, at der kunde skaffes en øjeblikkelig Løsning, ligesom man har gjort det for at forebygge en Finanslovkonflikt. Jeg har villet berigtige den Fremstilling, det ærede Medlem gav. Grundloven af 1915 var et uhyre Fremskridt fremfor Grundloven af 1866, derfor stemte vi med Glæde for den; men viser det sig, at ogsaa den kan misbruges, ligesom Forfatningen af 1866 blev misbrugt mod sine egne Forudsætninger, rejser — ikke vi, men det ærede Medlem selv og hans Parti og navnlig de Konservative Forfatningskampen paa ny. Kan man benytte en midlertidig Tilstand oppe i det andet høje Ting, en lidt kunstig konservativ, moderat Overvægt, til et voldsomt Bagholdsangreb paa en siddende Regering, der har Folketingets Tillid, saa kan man benytte enhver tilfældig lille Forskel paa Flertallet i det andet Ting og dette Ting, og saa kan man gøre noget lignende i Fremtiden. Saa maa der nødvendigvis gives Vælgerne Lejlighed til at gøre, hvad de formaar, for at raade Bod paa en saadan Tilstand. Saa rejser Forfatningskampen sig af sig selv ved den Handling, som det ærede Medlem og hans Parti, fulgt af de Konservative, gør sig skyldige i.

Den ærede Ordfører for de Konservative (Johan Knudsen) erklærede, at Loven af

7. August 1914 var Frugten af en Panikstemning. Jeg vil paa det bestemteste protestere derimod, dels ud fra den Betragtning, som den højtærede Minister gjorde gældende, men ogsaa ud fra helt andre Betragtninger, som jeg føler mig overbevist om, at den højtærede Minister deler. Den Betragtning, som de Konservatives Ordfører nu fremførte om Panikstemning i Begyndelsen af 1914, er fuldkommen i Strid med, hvad vi har læst og hørt Gang paa Gang netop i den konservative Presse, hvor man i høje Toner har prist den Samlingsfølelse i Folket, den ansvarsbevidste Offervillighed og patriotiske Stemning, som netop kendemærkede vort Land og vort Folk i de første August-Dage i 1914, og jeg har ikke een, men mange Gange senere læst i Højres og Venstres Presse Klager over, at denne store ansvarsbevidste Stemning fra Krigens Udbrud alt for tidlig forsvandt. Denne Tale har altsaa kun været Hykleri, thi nu kommer de Konservatives Ordfører og siger, at det var ingen høj, ædel, offervillig, fædrelandssindet Stemning, der i de Dage samlede hele det danske Folk og samlede Rigsdagen til denne enstemmige Beslutning, det var kun Panik. Jeg protesterer imod, at det var Panik. Det var det ikke for vort Vedkommende, heller ikke for de Radikales. Jeg tror heller ikke, det var det for mange andre i denne Sal. Det var en ansvarsbevidst Følelse af, at der under disse ekstraordinære Forhold maatte gribes til ekstraordinære Midler, og at Loven af 7. August 1914 var en god og nødvendig Lov, som vi med Glæde vedtog.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) sagde, at Ministeriet maatte give Afkald paa denne Bemyndigelse, før man kunde forhandle om dens Tidsbegrænsning. Hvad er det for et konservativt Standpunkt, det ærede Medlem her staar paa sammen med de Konservative — han har jo gennem mange Aar udviklet sig mere og mere i konservativ Retning. Hvad er det for en Konservatisme? Loven af 7. August 1914 er en lovligt, endda enstemmigt vedtagen, lovligt bestaaende Lov. Hvor kan man forlange en Forhandling om en bestaaende Lovs Ændring eller Tidsbegrænsning med det Forhaandskrav, at først skal Loven ophæves, derefter forhandler man om dens Ændring eller Tidsbegrænsning. Det er den mærkeligste Konservatisme, jeg nogen Sinde har hørt.

Loven af 7. August var efter min Mening ikke blot en nødvendig Lov, men den har vist sig at være en uundværlig Lov og en god Lov. Det ærede Medlem fra Ringkøbing klagede over den Maade, hvor-